

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

(Hizb-ut Tahrir Emiri Celil Âlim Ata İbn Halil Ebu Raşta Tarafından Facebook Sayfası Takipçilerinin “Fıkhi” Sorularına Verilen Cevaplar Silsilesi)

Soru-Cevap

İntihar Eden Kafir Sayılır mı?

Velid Âbid'e

Soru:

Esselemu Aleykum ve Rahmetullahi ve Berakatuh, nasılsınız saygıdeğer Emirimiz?

Soru: İntihar eden bir Müslüman, defnedilmeyen ve namazı kılınmaya bir kâfir sayılır mı?

Bize açıklayınız, Allah sizi hayırla mükafatlandırsın.

Filistin-Cenin'den Ebu Halid Velid Âbid Ebu Halid.

Allah sizi mübarek kılsın aziz kardeşim, çok teşekkür ederim.

Cevap:

Ve Aleykumselam ve Rahmetullahi ve Berakatuh.

İntihar eden kişi, kafir mi sayılır yoksa Müslüman olarak mı kalır konusuna gelince; mesele aşağıdaki şekildedir:

Birincisi: Bu konuda, intihar eden kişinin ebedi olarak cehennemde kalacağına dair deliller varit olmuştur:

1- Ebu Hureyra Radıyallahu Anh'ın rivayet ettiğine göre, Nebi Sallallahu Aleyhi ve Sellem şöyle buyurmuştur: **مَنْ تَرَدَّى مِنْ جَبَلٍ فَقَتَلَ نَفْسَهُ فَهُوَ فِي نَارِ جَهَنَّمَ يَتَرَدَّى فِيهِ خَالِدًا مُخَلَّدًا فِيهَا أَبَدًا، وَمَنْ تَحَسَّى سُمًّا فَقَتَلَ نَفْسَهُ فَسُمُّهُ فِي يَدِهِ يَتَحَسَّاهُ فِي نَارِ جَهَنَّمَ خَالِدًا مُخَلَّدًا فِيهَا أَبَدًا، وَمَنْ قَتَلَ نَفْسَهُ بِحَدِيدَةٍ فَحَدِيدَتُهُ فِي يَدِهِ يَجَأُ بِهَا فِي بَطْنِهِ فِي نَارِ جَهَنَّمَ خَالِدًا مُخَلَّدًا فِيهَا أَبَدًا** “Kim kendisini dağdan atarak intihar ederse, o cehennemde devamlı ve ebedî olarak sonsuza kadar kendini dağdan atar. Kim zehir içerek intihar ederse, zehrini eline alır ve cehennem ateşinin içinde ebedî olarak onu içer. Kim de kendisini bir demir ile öldürürse, demirini eline alır ve cehennem ateşinin içinde ebedî olarak o demiri karnına saplar.” [Müttefekun Aleyh ve lafzı Buhari'ye aittir.]

2- A'meş'den, Ebu Salih'ten, o da Ebu Hureyra'dan merfu olarak şöyle dediği rivayet edilmiştir: **مَنْ قَتَلَ نَفْسَهُ بِحَدِيدَةٍ جَاءَ يَوْمَ الْقِيَامَةِ وَحَدِيدَتُهُ فِي يَدِهِ يَتَوَجَّأُ بِهَا فِي بَطْنِهِ فِي نَارِ جَهَنَّمَ خَالِدًا مُخَلَّدًا أَبَدًا، وَمَنْ قَتَلَ نَفْسَهُ بِسِمِّ فَسُمُّهُ فِي يَدِهِ يَتَحَسَّاهُ فِي نَارِ جَهَنَّمَ خَالِدًا مُخَلَّدًا أَبَدًا** “Her kim bir demir parçasıyla intihar ederse kıyamet günü o demiri elinde olduğu halde gelecek ve ebedi ateşin içerisinde o demiri karnına saplayıp duracaktır. Her kim de bir zehirle intihar ederse onun zehri de elinde olacak ve ebedi kalacağı cehennem ateşi içerisinde o zehrini yudumlayacaktır.” [Tirmizi tahriç etti.]

Bu hadislerden kendini öldüren kişinin “**ebedi olarak**” cehennemde kalacağı açığa çıkmaktadır; bu da onun kafir öldüğüne işaret etmektedir.

İkincisi: Ancak onun İslam üzere öldüğüne ama büyük bir günah işlediğine dair başka deliller de varit olmuştur ki bu delillerden bazıları şunlardır:

1- Ebu Zübeyr'den, o da Cabir'den rivayet ettiğine göre... **فَلَمَّا هَاجَرَ النَّبِيُّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ إِلَى الْمَدِينَةِ هَاجَرَ إِلَيْهِ الطُّفَيْلُ بْنُ عَمْرٍو وَهَاجَرَ مَعَهُ رَجُلٌ مِنْ قَوْمِهِ فَاجْتَوَوْا الْمَدِينَةَ فَمَرَضَ فَجَزَعُ فَأَخَذَ مَشَاقِصَ لَهُ فَقَطَعَ بِهَا بَرَاجِمَهُ فَشَحَبَتْ يَدَاهُ حَتَّى مَاتَ، فَرَأَهُ الطُّفَيْلُ بْنُ عَمْرٍو فِي مَنَامِهِ فَرَأَهُ وَهَيْئَتُهُ حَسَنَةٌ وَرَأَهُ مُعْطِيًا يَدَيْهِ فَقَالَ لَهُ: مَا صَنَعَ بِكَ رَبُّكَ؟ فَقَالَ: عَفَرَ لِي بِهِجْرَتِي إِلَى نَبِيِّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ، فَقَالَ: مَا لِي أَرَاكَ مُعْطِيًا يَدَيْكَ؟ قَالَ: قِيلَ لِي لَنْ نُصْلِحَ مِنْكَ مَا أَفْسَدْتَ فَقَصَّهَا الطُّفَيْلُ عَلَى رَسُولِ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ، فَقَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: اللَّهُمَّ وَلِيَدَيْهِ فَاغْفِرْ**

Sellem Medine'ye hicret edince Tufeyl İbn Amr da onun yanına (Medine'ye) hicret etti. Tufeyl ile birlikte kavminden bir adam da hicret etmişti. Ama Medine'nin havası onlara iyi gelmemişti. Bu sebeple hastalandı ve sabırsızlık göstererek birkaç tane okunu alıp o oklarla parmak eklemlerini kesti. Bunun neticesinde ellerinden kan aktı ve sonunda öldü. Tufeyl İbn Amr onu rüyasında gördü. Rüyasında onun görünüşünün güzel olduğunu, bununla birlikte ellerinin üzerini kapatmış olduğunu gördü. Ona: Rabbin sana ne yaptı, dedi. Adam: Allah benim Nebisi Sallallahu Aleyhi ve Sellem'in yanına hicretim sebebiyle günahlarımı bağışladı, dedi. Tufeyl: Neden iki elini sarılmış görüyorum, dedi. Bana dedi ki: Bana senin bizzat vücudundan bozduğun şeylerini biz asla ıslah etmeyeceğiz, denildi. Tufeyl rüyasını Allah'ın Rasulü Sallallahu Aleyhi ve Sellem'e anlatınca Allah'ın Rasulü Sallallahu Aleyhi ve Sellem: **"Allah'ım, iki eli için de mağfiret eyle"** diye dua etti." [Müslim, Cabir'den tahrîc etti.]

2- Ebu Zübeyr'den, o da Cabir'den rivayet ettiğine göre... Dedi ki: فهاجر الطفيل وهاجر معه رجل من قومه فمرض الرجل - قال: فضجر أو كلمة شبيهه - فجاء إلى قرن، فأخذ مشقصا، فقطع رواجبه فمات، فرآه الطفيل في المنام، فقال: ما فعل الله بك؟ قال: غفر لي بهجرتي إلى النبي صلى الله عليه وسلم فقال: ما شأن يديك؟ قال: قيل لي: إنا لن نصلح منك ما... أفسدت من نفسك، قال: فقصها الطفيل على النبي صلى الله عليه وسلم، فقال: «اللَّهُمَّ وَلِيَدَيْهِ فَأَغْفِرْ» ورفع يديه etti ve Tufeyl ile birlikte kavminden bir adam da hicret etmişti ve adam hastalandı. Dedi ki: Bıkıp usanmıştı -veya buna benzer bir kelime söyledi-. Bunun üzerine bir (hayvan boynuzunun) yanına geldi, ondan bir parça aldı, onunla damarlarını kesti ve öldü. Tufeyl onu rüyasında gördü ve ona: Rabbin sana ne yaptı, dedi. Adam: Allah benim Nebi Sallallahu Aleyhi ve Sellem'in yanına hicretim sebebiyle günahlarımı bağışladı, dedi. (Tufeyl) ellerin ne durumda? dedi. Adam da dedi ki: Bana senin bizzat vücudundan bozduğun şeylerini biz asla ıslah etmeyeceğiz, denildi. Tufeyl rüyasını Allah'ın Rasulü Sallallahu Aleyhi ve Sellem'e anlatınca Allah'ın Rasulü Sallallahu Aleyhi ve Sellem: Ellerini kaldırarak **"Allah'ım, iki eli için de mağfiret eyle"** diye dua etti." [Bu, Şeyhayn'in şartı üzere sahih bir hadistir ve onlar tahrîc etmemiştir.]

Bu hadislerden, intihar eden kişinin İslam üzere öldüğü ortaya çıkmaktadır; zira Rasul Sallallahu Aleyhi ve Sellem onu mağfireti-bağışlanması için dua etmiştir. Ancak intihar eden kişi büyük bir günah işlemiştir; zira hadiste şöyle geçmektedir: **"Senin (bizzat vücudundan) bozduğun şeylerini biz asla ıslah etmeyeceğiz."** إنا لن نصلح منك ما أفسدت من نفسك **"Senin bizzat vücudundan bozduğun şeylerini biz asla ıslah etmeyeceğiz."**

Üçüncüsü: Bu hadislerden aralarında bir çelişki olduğu ortaya çıkmaktadır; zira birinci kısımda intihar eden kişi küfür üzerine ölüyor, ikinci kısımda ise kendisini öldürmesinden dolayı büyük bir günah işlemiş olarak Müslüman olarak ölüyor. Sonra birinci kısımda, onun namazının kılınması ve Müslümanların mezarlığına defnedilmesi yasalanıyor, ikinci kısımda ise onun namazı kılınıyor ve Müslümanların mezarlığına defnediliyor; yani hadisler arasında açık bir çelişki bulunmaktadır. **O zaman ya bu hadislerin bazıları dirayeten reddedilir, ya da araları cem edilir. Ama iki hadisle amel etmek onlardan birinin ihmal edilmesinden daha evladır; o zaman şayet mümkünsü önce cem etmeye yönelinir.** İki kısmın hadisi incelenip emirleri üzerinde tefekkür edildiğinde, aralarını cem etmek mümkündür; dolayısıyla birinci hadisler, zarureti diniyyeden bilinen İslam'ın hükümlerini inkar eden, yani Allah'a şirk koşan veya namazı, orucu ve benzerlerini inkâr eden kişi için geçerlidir; dolayısıyla bu intihar eden kişi kafir olarak ölür, namazı kılınmaz ve Müslümanların mezarlığına defnedilmez. İslam üzerine ölen ancak asi olan ikinci kısma gelince; o, sanki içinde yaşadığı hayattan veya kötü vakıadan bıkmış ya da buna benzer nedenler gibi başka bir sebepten dolayı intihar etmiştir; dolayısıyla bu kişi, büyük bir günah işleyerek ölmüştür. Sonra bu delillerin arasının cem edilmesi aşağıdaki şekilde olur:

Kim insanlar arasında küfrünü veya zarureti diniyyeden olarak bilinen herhangi bir şerî hükmün inkarını açık bir şekilde ilan ederek intihar ederse, kesinlikle bu kişi kafir olarak ölür. Her kim de halini gizler, insanlara küfrünü açık ve net bir şekilde ilan etmez, aksine İslam'ı üzere kalmaya devam ederek intihar ederse, bu kişi Müslüman olarak ölür, onun namazı kılınır ve Müslümanların mezarlığına defnedilir...

Dördüncüsü: Dolayısıyla intihar eden kişi hakkındaki sorunuzun cevabı, üçüncüde bahsetmiş olduklarımıza göre olur. Yani küfrünü açık ve net bir şekilde ilan ederek

intihar etmemişse, büyük bir günah işleyen asi olur ancak İslam üzere ölür, onun namazı kılınır ve Müslümanların mezarlığına defnedilir.

Bu meselede benim için racih olan da budur. Bilen ve hüküm verenlerin en hayırlısı Allah'tır.

Beşincisi: Müslümanların fakihlerinden birçoğunun, intihar etmeden önce veya intihar ettiği sırada küfrünü ilan etmeden gizli bir şekilde intihar eden kişiyi, namazı kılınan ve Müslümanların mezarlığına defnedilen bir Müslüman olarak saydıkları bilinmektedir ki onlardan bazıları şunlardır:

1- El-Muğni İbn Kudame'de şöyle geçmektedir (2/415):

Mesele; dedi ki: (İmam, ganimetten bir şey gizleyen ve kendini öldüren kişinin namazını kılmaz.) "الْغَال" el-Gâlle: Kendi nefsi için almak ve kendisine ayırmak için ganimetini veya onun bir kısmını gizleyen kişidir. Dolayısıyla gerek bu kişinin gerekse kasten kendisini öldüren kişinin namazını kılmaz. Bunların namazlarını diğer insanlar kılarlar. Bu ikisini Ahmed belirtti... Cabir İbn Semure'den şöyle rivayet edilmiştir: "Nebi Sallallahu Aleyhi ve Sellem'e kendini oklar ile öldürmüş bir adam getirildi ve onun namazını kılmadı." [Müslim rivayet etti.] Ebu Davud şunu rivayet etti: "أَنَّ النَّبِيَّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ جَاءَهُ بِرَجُلٍ قَتَلَ نَفْسَهُ" "Bir adam Nebi Sallallahu Aleyhi ve Sellem'e koşarak geldi ve O'na bir adamın öldüğünü haber verdi. Sallallahu Aleyhi ve Sellem şöyle dedi: **Senin nasıl haberin oldu?** Adam dedi ki: Onu oklarla intihar ederken gördüm. Sallallahu Aleyhi ve Sellem şöyle dedi: **Sen onu gördün mü?** Adam: evet, dedi. Bunun üzerine Sallallahu Aleyhi ve Sellem şöyle dedi: **O zaman ben onun namazını kılmam.**"

Zeyd İbn Halid el-Cüheni'den şöyle rivayet edildi: "تُوفِّيَ رَجُلٌ مِنْ جُهَيْنَةَ يَوْمَ حَبِيرٍ، فَذَكَرَ ذَلِكَ لِرَسُولِ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ فَقَالَ: صَلُّوا عَلَيَّ صَاحِبِكُمْ. فَتَعَبَّرَتْ وَجُوهُ الْقَوْمِ، فَلَمَّا رَأَى مَا بِهِمْ قَالَ: إِنَّ صَاحِبِكُمْ غَلٌّ مِنَ الْعَنِيمَةِ" "Hayber günü Cüheyne'den bir adam ölmüştü. Bu, Allah'ın Rasulü Sallallahu Aleyhi ve Sellem'e haber verilince şöyle dedi: **Arkadaşınızın namazını kılın.**" Bunun üzerine insanların yüzlerinin rengi değişti ve Sallallahu Aleyhi ve Sellem onların bu durumunu görünce şöyle dedi: **Arkadaşınızın ganimetten gizledi.**" [Bunu Ahmed delil getirdi.] Bu yasak, İmama özeldir; çünkü Nebi Sallallahu Aleyhi ve Sellem, ganimetten aldığı için namaz kılmaktan imtina etti. Zira şöyle buyurmuştur: "صَلُّوا عَلَيَّ صَاحِبِكُمْ" "Arkadaşınızın namazını kılın." Sallallahu Aleyhi ve Sellem'in kendini öldüren kişinin namazının kılınmasını emrettiği rivayet edilmiştir. Dolayısıyla Nebi Sallallahu Aleyhi ve Sellem İmam olup bu hususta O'na denk olan kişi de O'na tabi olur. Nitekim Nebi Sallallahu Aleyhi ve Sellem İslam'ın başlangıcında borcu olup da borcunu ödemeyenin namazını kılmıyordu ve onlara onun namazını kılmalarını emrediyordu... Ebu Hureyra'dan şöyle rivayet edilmiştir: "أَنَّ النَّبِيَّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ كَانَ يُؤْتَى بِالرَّجُلِ الْمُتَوَفَّى عَلَيْهِ الدِّينُ، فَيَقُولُ: هَلْ تَرَكَ لِدِينِهِ مِنْ وِقَاءٍ؟ فَإِنْ حَدِيثٌ أَنَّهُ تَرَكَ وَفَاءً صَلَّى عَلَيْهِ، وَإِلَّا قَالَ لِلْمُسْلِمِينَ: صَلُّوا عَلَيَّ صَاحِبِكُمْ فَلَمَّا فَتَحَ اللَّهُ الْفُتُوحَ قَامَ فَقَالَ: أَنَا أَوْلَى بِالْمُؤْمِنِينَ مِنْ أَنْفُسِهِمْ، فَمَنْ تُوَفِّيَ مِنَ الْمُؤْمِنِينَ، وَتَرَكَ دِينًا، عَلَيَّ قَضَاؤُهُ، وَمَنْ تَرَكَ مَالًا فَلِلْوَرَثَةِ" "Nebi Sallallahu Aleyhi ve Sellem'e borçlu olarak ölen bir kimsenin cenazesi getirilirdi de bunun üzerine **"Borcunu ödeyecek bir mal bıraktı mı?"** diye sorardı. Ödeyecek miktarda mal bırakmıştır denilirse; o kimsenin namazını kıları, değilse Müslümanlara; **"Arkadaşınızın namazını siz kılın"** buyururdu. Allah fetihler nasip edip (İslam Devleti zenginleyince) Sallallahu Aleyhi ve Sellem şöyle buyurdu: **"Ben müminlere kendilerinden daha yakınam. Kim bir borç bırakırsa onu ödemek bana aittir, kim de bir mal bırakırsa (o mal) da varislerine aittir."** [Tirmizi şöyle dedi: Bu, sahih hadistir.]

2- İmam Malik İbn Enes İbn Malik İbn Amir el-Asbahi el-Medeni'ye (Ö: H.179) ait el-Müdevvene'de şöyle geçmektedir (1/254):

[... Dedi ki: Malik şöyle dedi: Kendini öldüren kişinin namazı kılınır, ölen Müslümanlara yapılanın aynısı ona da yapılır ve onun günahı kendisinedir. Dedi ki: Malik'e, kendisini boğan kadın hakkında soruldu? Malik şöyle dedi: Onun namazını kılın, onun günahı kendisinedir. İbn Vehb dedi ki: Ata İbn Rabah da Malik'in söylediği gibi dedi. Dedi ki: Ali İbn Ziyad,

Süfyan'dan, o da Abdullah İbn Avn'dan, o da İbrahim Nehai'den şöyle dedi: Sünnet olan kendini öldürenin namazını kılmaktır.]

3- Nevevi Müslim'in şerhinde şöyle geçmektedir (7/47):

[Şu kavli: (أَتَى النَّبِيَّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ بِرَجُلٍ قَتَلَ نَفْسَهُ بِمَشَاقِصٍ فَلَمْ يُصَلِّ عَلَيْهِ) “**Nebi Sallallahu Aleyhi ve Sellem'e kendini oklar ile öldürmüş bir adam getirildi ve onun namazını kılmadı.**”) “ق” Kaf fethadır. Bu hadiste, isyanından dolayı kendini öldüren kimse için cenaze namazının kılınmaması gerektiğini söyleyenler için delil vardır ki Ömer İbn Abdulaziz ve Evzai'nin görüşü budur. Hasan, en-Nehai, Katade, Malik, Şafii ve cumhuru ulema ise onun namazının kılınacağını söylediler. Bu hadise, Nebi Sallallahu Aleyhi ve Sellem'in insanları benzer bir şey yapmaktan men etmek için bizzat kendisinin onun namazını kılmadığı, Sahabelerin onun namazını kıldığı şeklinde cevap verdiler; bunun tıpkı Nebi Sallallahu Aleyhi ve Sellem'in ilk başta borcunu kolayca ödeme imkanı olduğu halde onu ödemekte ihmalkar davranılmasından men etmek için borcu olanın namazını kılmayı terk etmesi, ashabına onun namazını kılmalarını emretmesi ve Sallallahu Aleyhi ve Sellem'in “**arkadaşınızın namazını kılın**” demesi gibi olduğunu söylediler...]

Kardeşiniz
Ata İbn Halil Ebu Raşta

H. 07 Zilkade 1442
M. 18/06/2021

Cevaba, emirin (Allah onu korusun) aşağıdaki web sitesinden bağlanabilirsiniz:

<http://archive.hizb-ut-tahrir.info/arabic/index.php/HTAmeer/QAsingle/4138/>